

izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 K, za četrt leta 20 K, za 1 mesec 7 K. Posamezne številke stane 1 krom. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnine po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

»Pravništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strassmayerjeva ulica št. 3. Oglas se računa po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 20 v od 1 mm, za poslane, namenska obični sporovi, naznanila o smrti, zahvale št. 1-20 od 1 mm, za reklamne novice med tednom 5 K od vrste, Mali oglas (največ 4 vrste) 10 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon R. 68.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Sokolski zlet v Mariboru.

Maribor 29. avg.

Ne pripušča nam prostor, da bi podrobneje opisovali to impozantno manifestacijo sokolske ideje v našem obmejnem Mariboru. Zato hočemo podati le glavne poteze dogodka, ki je za Maribor in za razvoj tamošnjega narodnega življenja epohalne važnosti.

Kdor je videl Maribor v zastavah v pozdrav sokolskim gostom, kdor je videl nepopisno navdušenje množic ob sprejemu sokolstva skozi mesto, kdor je videl končno do zadnjega mesta napolnene ogromne tribune na telovadišču, občinstva, ki je z napeto pozornostjo in z globokim pojmovanjem ter navdušenjem sledilo sokolskim nastopom, ki so pokazali uspehe sokolskega dela, mu ostane sokolsko slavo v Mariboru v neizbrisnem spominu.

Že predvčerajšnjim in včeraj se je pripeljalo mnogo posebnih vlakov iz vseh strani Jugoslavije. Posebno svečano so bili sprejeti gostje iz Srbije, Hrvatske, Dalmacije, zasedenega ozemlja in zastopniki Češke Obce sokolske.

Včeraj so prišli: minister dr. Kukovec, dr. Rafajlovič, podpredsednik Nar. predstavništva dr. Ribar in drugi. Došli so tudi dr. Kramer, dr. Žerjav in druge znamenite osebe. Danes jutraj je došlo še več posebnih vlakov. Dopoldne so se vršile na telovadišču glavne vaje za popoldanski nastop.

Ob 14. uri pa se je razvil impozanten sprevod Sokolic in Sokolov, nad 4000 v krogih, s 7 godbami in 30 zastavami in praporji, s sokolsko konjenico na čelu; sokolstvo (i Sokolice i Sokoli) so bili razdeljeni po župah in so bile zastopane domalega vse jugoslovanske župe, slovenske polnoštevilno. Ko je sprevod, ki je trajal nepretrgoma dobre pol ure, korakal po glavnih, z zastavami in zelenjem okrašenih mariborskih ulicah, je bil neprestano predmet obsežnih, navdušenih manifestacij naroda.

Po sprevodu se je zbralo Sokolstvo pred magistratom, kjer je stala tribuna za odlične goste. Krasen je bil pogled na to morje, ki se je razlivalo pred teboj na Glavnem trgu.

Starosta mariborske sokolske župe dr. Vladimir Sernec je v navdušenem nagovoru pozdravil goste in Sokolstvo v imenu mariborskega prebivalstva, v imenu Sokolskega Saveza enak dr. Oražen, v imenu kralja in regenta polkovnik

Bogičević, kot Sokol in kot politik podpredsednik Nar. predstavništva dr. Ribar, ki je zlasti poudarjal, da mora Sokolstvo nadaljevati svoj boj proti anacionalnim elementom. Minister za narodno zdravje dr. Rafajlovič je pozdravil Sokolstvo v imenu ministra prosvete Pribičevića, poudarjajoč, da je on predvsem Jugosloven; on kot Srb je ravno toliko Slovenec kakor Srb in Hrvat. Minister dr. Kukovec je opozarjal na nevarnost, ki nam preti ob Jadranu, od Mačarov in na jugu, pa tudi na nevarnost, ki nam preti iz naše lastne malomarnosti v političnih in drugih narodnih zadevah. Sokolstvo mora v naš edinstveni narod zanesti novega duha dela in demokracije. V imenu koroških Slovencev je govoril dr. Mišič. Oglasil se je tudi zastopnik Češke Obce Sokolske, nakar je ga. Mara Vertnikova v imenu mariborskih Slovencev na prapor mariborskega Sokola pripela trak kot njih darilo, za kar se je ženstvu zahvalil v imenu Sokola dr. Sernec.

Popoldne se je na telovadišču na Teznu vršila javna telovadba, kateri je prisostvovalo 20—25 tisoč gledalcev. Okoli 1200 članov je izvajalo krasne Hofmanove vaje »oslobodjenje i ujedinjenje« tako vzorno, da je občinstvo prekipelo navdušenja; enako je bilo pri praških vajah, katere je izvajalo krog 1000 članic. Tudi ostale vaje so bile predmet neprestanih ovacij občinstva.

Po telovadbi se je razvila na prostoru velika ljudska slavnost.

Jutri dopoldne je v Narodnem domu glavna skupščina Sokolskega Saveza.

Končujemo poročilo s kratko konstatcijo: sokolski zlet v Mariboru je bila v resnici prireditev, ki je služila izključno ciljem sokolske ideje, brez vsakršne politične primesi. To razlikuje prireditev blagodejno od svoječasne orlovske prireditve, katere glavni in edini namen je bil klerikalno-politična propaganda.

Že v dejstvu samem, da se je zbralo na pokrajinskem sokolskem zletu nad 4000 Sokolstva v kroju, dočim so klerikalci na slovanskem orlovskem taboru, kjer so zbornali iz celega sveta vse skupaj, spravili v kroju kvečemu 1500 Orlovstva, leži dokaz, kako mogočna ustvarjajoča sila leži v sokolski ideji v nasprotju s prisiljenim in potvorjenim katoličanstvom orlovstva.

Iz miznice je vzel britev in košček mila, gospodinja pa je prinesla gorke vode in kos starega časopisa. Ker se je v izbi že mračilo, je prižgala petrolejko.

Registrator se je včasih bril le redkokdaj Navadno so mu zadostovale škarje. V poslednjem času pa je potreboval britev skoro vsakih štirinajst dni. To pa ne vsled bujnije rasti brade, temveč iz drugih vzrokov. Ves obraz se mu je zdel čistejši, pravilnejši in mlajši. To je nameraval doseči tudi danes.

Z zadovoljstvom je zrl v zrcalo in se je nasmehnil svojemu pomlajenju. Vedno bolj je ugajal samemu sebi.

Nenadoma pa je občutil nemirno misel, strah pred velikim korakom, ki ga danes stori. Dolgo je že odlašal vso stvar, a danes hoče, da jo izpelje do jasnosti.

»Naj bo tako ali tako, jaz moram. Čemu sem malodušen zdaj, ko sem si bil že poslednji čas svest zmage? Ni se mi bati, gotovo dosežem vse«, je bodril samega sebe.

A ni se mogel otresti nemira in razburjenosti. Ko se je bril, se mu je roka tresla, da se je vrezal dvakrat. Prvič pod desnimi ušesom, drugič pa pod brado, kar se k sreči ni opazilo. Peklo ga je, a kmalu ni več čutil bolečin, ker so bile njegove razburjene misli vse kje drugje.

Nemška agitacija v coni A se razvija

Slab uspeh v Borovljah, velik neuspeh v Grebinju.

Ljubljana, 30. avg. Iz Celovca: 28. tm. ob 20. uri 45 min. je bilo oddanih iz vasi Ceraj, približno 500 korakov od dem. črte, v smeri proti Hraščam 25 strel, ki so bili namenjeni proti naši orožniški patroli.

Borovlje, 30. avg. Včeraj so Nemci priredili v Borovljah zborovanje. Priprave so bile velikanske. Uspeh pa zelo slab. Od 1500 udeležencev je bilo 1000 Nemcev; jaseh dokaz, kako malo Nemcev je v našem okolišju. Naši so zato zelo zadovoljni, da se zborovanja niso udeležili.

Jože Smertnik:

Celjski Sokol 1890—1920.

Vsi celjski Slovenci, brez izjeme slojev, so stali pred 30 leti kot prijatelji ob zibelki »Celjskega Sokola«, nasprotujo pa so si bili tudi celjski Nemci složni v tem, kako bi zavili vrat temu, njim nevarnemu tiču. Najraje bi ga zatrli že v gnezdu. Nešteto zaprek so si izmislili, toda brez uspeha. Br. dr. Ivanu Dečku, dr. Dragotinu Treo-tu in dr. Josipu Vrečku se je posrečilo po daljšem posredovanju izposlovati odobritev društvenih pravil in 7. in 8. septembra 1890 je bil praznik, kakor ga do tistih dni še ni videla Štajerska.

Z blestečimi zastavami na čelu je korakalo 204 slovenskih in hrvatskih Sokolov, pevska, tamburaška in akademična društva, cela vrsta odličnih narodnih moč iz Slovenije in Hrvatske ter na tisoče ljudstva — proti Zalci, kjer se je vršila ustanovna slavnost — zakaj v Celju je bila prepovedana. Že s prvim svojim nastopom je C. S. predramil mnogo spečih duhov. Nove sile so se pojavile v družabnem življenju celiskem. K temu pa so v izdatni meri nehote pripomogli celjski Nemci, ki so organizirali napad na iz Zalca se vračajoče Sokole in goste. — Vsled sto- in stoletnega suženstva je postala slovenska narava ponižna in krotka. Nikjer ni bilo odločnega odpora proti tlačiteljem in izkoriščevalcem naroda. Ali dejanski napadi celjskih Nemcev so vendar vzbudili do tistih časov nepoznan odpor Slovencev, zlasti na gospodarskem polju. Od tedaj naprej moremo beležiti nov pokret, ki mu je bila vodilna misel: gospodarska osamosvoja. Od te

V stanovanju nad svojo izbo je začel drobne korake in spomnil se je gospodične Herte, ki je tam stanovala.

»Herta ni napačna. Samo zdj se mi, da nekam krivo gleda. A kadar se srečava, odzdravi vselej prijazno. In govorijo, da ima njena mati denar. Bog ve?«

Ta hip pa je nevoljno zamahnil z roko:

»S Faniko bom govoril danes, pa mislim na Herto. Neumnost! O, če bi Fanika vedela!«

Registrator je poiskal svež ovrtnik, skrbno okrtal klobuk in obleko. Da ne bi kdo opazil, da je brez ure, je tesno zapel suknjo. Njegovi čevlji, popravljeni in osnaženi so se svetili kakor malokdaj tako.

Pripravil se je na važno pot. Stal je pred ogledalom in z roko popravljal lasse. Zagledal je rdečo črto pod ušesom in ni mu ugajala. Ker ga je zeblo v mrzli sobi, je oblekel zimsko suknjo in poveznil klobuk na glavo. Ko pa se je zopet živo domislil svoje važne namere, se ga je lotil še hujši mraz.

»Morda pa bi bilo res bolje, da počakam. Neumno je bilo, da sem se pripravil kakor za praznik.«

In morda bi Lapuh nikoli ne bil napravil tistega usodnega koraka, da se ni takrat spomnil slivovke. Zeblo ga je

Grebinji, 30. avg. Včeraj so Nemci nameravali prirediti v Grebinju, ki je bil ena največjih nemških postojank, zborovanje. Nemških zborovalcev je prišlo 2000, slovenskih pa 4000. Vsled velike udeležbe Slovencev se zborovanje ni vršilo. Govoril je samo angleški podpolkovnik Horbern. Predsednik okrajnega narodnega sveta v Velikovcu je rekel, da je ljudstvo pokazalo svoje mišljenje in je zborovalce pozval, naj se mirno razidejo, kar se je tudi zgodilo. Ko je ljudstvo odšlo, so izginile takoj vse nemške zastave in slavaloki.

daj naprej je bilo organizirano priseljevanje obrtnikov in trgovcev v Celje, in izdano je bilo prvič geslo Svoji k svojim! Vse to delo ni bilo lahko. V Celju je živelo neznatno število narodno zavednih ljudi, Slovenci v tisti dobi še niso imeli svojega obrtništva, trgovina je bila še le v začetnem razvoju. V Celju smo imeli takrat eno samo slovensko trgovino. Okoliško ljudstvo je bilo vrhtega od celjskih Nemcev odvisno, saj so bile trgovina, šola, sodnija in davkarja v nemških rokah, povsod je moral naš človek s klobučkom v roki točči nemščino. Še dosti let pozneje si bil pozdravljen od okoličana z: Guten Morgen ali Guten Tag in tudi na slovenski pozdrav si dobil od celjskega okoličana nemški odzdrav. Ti časi spadajo že v preteklost. Ne pretiravam pa, če trdim, da ima C. S. mnogo zaslug na tej spremembi. Neštevilni so bili njegovi izleti v okolico in po vsej naši domovini. Kot neomahljiv vrelec narodnega navdušenja je raznašal C. S. med narod iskre narodne zavednosti.

Ni pa zanemarjal glavne svoje naloge — telovadbe. Telovadno orodje je naročil C. S. pri češki tvrčki I. Karasek v Pragi za 530 gld. ter je telovadil po dvakrat na teden v poletnem salonu hotela »Koscher« t. j. dandanašnji hotel pri »Kroni«. Udeležba je bila precej živahna. Nekateri člani so se vežbali tudi v mečevanju. Br. dr. Fran Mayer je poklonil društvu kompletno borilno opremo.

Za povzdigo družabnega življenja je priredil C. S. v zimskem času več sokolskih večerov, med temi dne 6. decembra 1890 prvi Miklavžev večer. Na pustno nedeljo 1891 je bila prva sokolska maskarada, ki je postala od tedaj vsakoletna tradicionalna prireditev celjskih Slo-

namreč v telo in dušo in segel je v kot za posteljo. Odmašil je do polovice polno steklenico, si natočil in pil čudovito pijačo, ki jo je imel doma kot zdravilo raznih bolečin.

Zdaj je prišla toplota vani, čutil je njeno pretakanje po žilah, zažarelo mu je lice. Navdala sta ga mladost in pogum.

Ze se je zunaj skoro popolnoma stemnilo. Registrator je gledal pri oknu v noč. Iz nje so svetile lučke, majhne in plahe. Nad strehami so sijale zvezde. A Lapuh ni videl in ni občutil lepe noči. Ze je bilo manj pijače v steklenici, a njemu je bilo v telesu in sreč gorko, da nikoli tako.

5.

Gospodična Fanika in registrator Lapuh sta si segla v roke. Začudila se je, ko je videla njegov v veselju razgreti obraz. Tudi jecljal ni, čudno gladko mu je tekla beseda. Vedel je toliko novic in zabavnih govoric, kolikor še nikoli prej. Parkrat ga je pognalo s te strani na ono, kakor da ga je pijača obvladala. Glasno je govoril in kadil cigareto, lepo obrt je bil v lice in klobuk je nosil po strani. Nikoli ji še ni ugajal, a danes bi ji bil skoro. Ugajala ji je njegova nenavadna, skoro moška prešernost, ki je pri

F. R.:

Registrator Lapuh.

(Dalje.)

4.

Prvega so izplačali registratorju Jakobu Lapuhu šestinšestdeset kron. Z veseljem je preštel bankovce in srebro in se poklonil šefu globoko in ponižno. Po mežikal je in spregovoril:

»Gospod šef, prosim . . .«

Debeli gospod ga je pogledal strogo preko zlatih naočnikov. Lapuh pa je strahoma nadaljeval z udanim glasom:

»Prosim ponižno, če bi bilo mogoče, da bi smel danes že ob štirih iz urada, dve uri prej. Obisk imam namreč in prosil bi. Da pa ne zaostanem v delu, delal bom ves teden čez uro . . .«

»Tako? No, da.«

»Hvaležen sem vam, gospod šef, klajnam se vam, sluga . . .« Pomencal si je roke, sedel k mizi in delal dalje.

Popoldne ob četrti uri je zapustil pisarno. Hitel je domov in izplačal gospodinj osemindeset kron. Štirinajst kron je ostal dolžen. Rekel je, da podeduje v kratkem, najbrž že ta mesec najmanj tri tisočake. Takrat ji plača tudi bogate obresti, ako Bog da. Starka se ni upirala.

V izbi je snel ogledalce s stene, stopil k oknu in se dolgo ogledoval v njem.

vencev.

Dne 31. marca 1891 je bil prvi društveni izlet na Vransko k snovanju podružnice sv. C. in M. Na tem izletu je bilo 18 članov v kroju, ki so ob povratku skoro običajni v snegu, ki je takrat silno zapadel.

V tisti dobi je bil začetek kolesarskega športa. Leta 1891 se je ustanovil: »Klub biciklistov Celjskega Sokola«, kateremu načelnik je bil br. Peter Majdič. Leto pozneje se je udeležil ta kljub dirke v Zagrebu, na kateri so dosegli odlikovanja br. Peter Majdič, dr. Fran Mayer in dr. Dragotin Treo. Kamorkoli je pometel C. S., ga je spremljal »Klub« na kolesih. Pomenljiv je bil zlet v Št. Peter v Sav. dol. l. 1891. Tega leta se je udeležil C. S. tudi sokolske savnosti v Zagorju ob priliki blagoslovljenja prapora tamošnjega društva, nadalje pa tudi sokolskega zleta v Pragi in 6., 7. in 8. septembra 1891 slavnosti v Zagrebu ob priliki razstave.

Leta 1892 je bila dozidana nova telovadnica v okoliški šoli v Celju. C. S. se je preselil s svojo opravo v to telovadnico po dogovoru z merodajnimi oblastmi, založil je še 180 gld. za telovadno orodje, ki je služilo šolski mladeži. V tej telovadnici je deloval od 1892 do 1910, dokler si ni postavil svojega doma.

V letu 1892 je ustanovil C. S. svoj tamburaški zbor, ki je prvič nastopil na Silvestrovo 1892 in je potem še dolgo vrsto let dobro služil družabnosti celjskih Slovencev. Med odličnimi dirigenti tega tamburaškega zbora je bil tudi br. dr. Vladimir Ravnihar, poznejši starosta S. S. Z. in vladni poverjenik.

Ob tridesetletnici društva se moramo spominjati predvsem mož, ki so bili v prvem odboru, to so bratje: **Dr. Josip Vrečko, starosta; dr. Ivan Dečko, podstarosta; dr. Dragotin Treo, tajnik; dr. Fran Rosina, blagajnik; Dragotin Hribar, Milan Hočevar in Srečko Magolič.** Znana imena teh mož kažejo, da je imel C. S. takoj od svojega začetka dobro vodstvo.

Posebno velike zasluge za mlado društvo si je pridobil br. dr. Dragotin Treo, ki je odšel leta 1893 v Postojno. Istočasno pa je došel v Celje br. **Matija Benčan.** Pri belem volu v Celju je bila praznovana odhodnica odhajajočega br. dr. Treo-ta, prihodnica br. Benčana in br. dr. Tomiškcu, sedanjemu predsedniku Slov. plan. društva, je bilo izročeno ob tej priliki darilo, ki ga je dobil pri tekmi na sokolski slavnosti v Ljubljani.

Z br. Matija Benčanom je prišel v Celje najboljši slovenski telovadec tiste dobe. Na vseh orodjih, posebno pa na drogu in bradlji je izvajal vrhunške vaje z veliko sigurnostjo in eleganco. Njemu je bilo poverjeno vodstvo telovadbe v društvu in bil mu je načelnik dolgo vrsto let.

Celjski Slovenci do leta 1897 niso imeli prav nobenih pripravnih prostorov, kjer bi se shajali k prireditvam in narodnemu delu. Odvisni so bili povsod od nemških gostilničarjev, kajti v Celju ni bilo niti ene slovenske gostilne.

Tej veliki potrebi je odpomogla Celjska posojilnica s tem, da je postavila Narodni dom. Leta 1897 se je vršila slavnostna otvoritev Narodnega doma v Celju obenem s slavnostjo Celjskega Sokola, ki je ob tej priliki razvil svoj prapor. Slavnosti se je udeležilo 80 društev, de-

njem še ni poznala. Videla je, da je pijača kriva njegove razigranosti. Hotela se je poigrati z njo v lastno zabavo:

»Dragi gospod Lapuh, kako vam je danes? Zdi se mi, da ste v nenavadnem razpoloženju.«

»Imate prav. Veste gospodična, dobre volje sem danes. In to po vsej pravici. Prejel sem plačo. To se mi zgodi samo enkrat v mesecu. Sploh se počutim jako dobro. Ničesar ne pogrešam. A vendar mi neni manjka. No, pa se tudi to še spremeni. Upajva oba.«

»Nejasno govorite, ne razumem vas«, je rekla Fanika z začudenjem in se veselo zasmejala. To je napolnilo registratorja še z večjim pogumom, vrgel je dogorelo cigareto v velikem loku preko ceste in zamahnil z roko:

»Gospodična, govoril bom resno z vami, kakor se to spodobi v tako važni zadevi. Dolgo že čutim, kako dobro bi bilo, da se oženim. Plačo imam zdaj siljajno in tudi stric je na smrtni postelji. Najbrž še letos izdame svojo blago dušo. Tako blag človek. Po njem podedujem najmanj štiri tisočake, najbrž pa še več.

loma korporativno, deloma po odposlanih, med temi 10 z zastavami. V največjo radost je bil poset bratov Srbov. Njih telovadna organizacija, imenovana »Dušan Silni« je poslala na to našo slavnost tri orjaške svoje zastopnike. Ob tej priliki so prišli prvič Srbi iz kraljevine med nas. Češki Sokoli so bili zastopani po odličnih svojih reprezentantih in z 21 telovadci. Celjskih Sokolov je nastopilo ob tej svečanosti 54 v kroju.

Zastavi C. S. je kumovala gospa Mara pl. Berks-Čopova, soproga državnega poslanca; blagoslovil je zastavo celjski opat g. Ogradi. Na zastavo so pripadle krasne trakove celjske Slovenke, vojniške Slovenke, srbsko telovadno društvo Dušan Silni v Beogradu in Zagrebški Sokol.

Pri javni telovadbi so pokazali takrat br. Čehi na novo v svoj sistem vzete vaje: boks in baton, katere je nastudiral njih br. načelnik Vaniček na francoskem v vojaškem učilišču v Joinvillu.

Javna telovadba, ki se je vršila ob grajščini Lanovž, je bila na višku. Iz Ljubljane je prihajal nov, osvežujoč duh, ki je stremel za češkim zgledom. Pri ljudski slavnosti sta peli pevski društvi »Slavec« in »Ljubljana« iz Ljubljane.

Oba slavnostna dneva sta potekla v senci bajonetov. Cvet celjskega nemčurstva si je stekel, neizvzemši nežni spol, z metanjem gnilih jajc, smrdljivih tekočin, kamenja itd. neprecenljive zasluge. Pod vodstvom svojih generalov so tulili in divjali ter besneli, kakor bi izpustil norce iz blaznice. Marsikatera trda sokolska pest pa jih je poklicala k razumu. V splošnem je nastopalo Sokolstvo mirno in dostojanstveno, izrazu višje nemške kulture v posmeh. Celjski Nemci so pisali celo v Zagreb, odkoder je bila za slavnost naročena tamošnja vatrogasna godba, naj nikar ne pridejo v Celje, sicer pojdejo vsi s krvavimi glavami nazaj. Toda hrvaški godbeniki se niso ustrašili teh pretenj in so pogumno svirali na slavnosti slovanske komade. (Konec prih.)

Politične vesti.

Preustrojena deželna vlada v Ljubljani. Imenovani so poverjeniki dr. Žerjav za pravosodje, prof. Pitamic za notranje zadeve in dr. Vlad. Ravnihar za soc. politiko. Namesto slednjega, ki je še bolan, so poverjeni posli začasno dr. Goršiču.

Korošec na dopustu. Poročajo iz Beograda, da je Korošec res zbolel in je šel na 14-dnevni dopust. Zastopa ga minister za javna dela Joca Jovanović.

Proglazenje kvarnerske republike namerava d' Annunzio izvršiti 12. sept. Istočasno namerava napasti nekatere sosedne jugoslovenske kraje.

Pobuna v Istri? Zagrebška »Narodna politika« objavlja in prepučamo njej odgovornost: Polniki, ki so danes (28. 8.) došli iz srednje Istre, pripovedujejo o zelo ostrih vojaških korakih, ki so jih Italijani začeli nekaj dni uporabljati. Italijani trde, da so prišli na sled zelo razširjeni revolucionarni organizaciji. Po odkritem načrtu bi imela kmalu izbruhniti revolucija, ki bi šla za tem, da uniči vsako sled italijanske oblasti. Kot uvod v to vstajo se lahko

Saj nihče še ne ve. Mislim sem torej na ženitev.

»Ah, tako. No, obilo sreče.«

»Še vedno ne razumete, gospodična.«

Gledala je na tla in skrivala hudoben smeh. Lapuh ga ni videl in si je mislil:

»To je ona ženska sramežljivost, o kateri so mi že pripovedovali mnogi.« Zmagoslavno je nadaljeval:

»Tudi vem, da je na svetu mnogo ... Tu je obstal, ker je hotel reči »ženski«, pa se mu je ta beseda še pravčasno zazdela neumestna. Nadaljeval je:

»Izmed vseh, Fanika, pa ste me vi edini vredni. To jaz dobro vem. Zato pridite, pridite na moje ubogo srce, Fanika ...«

»Hvala lepa! Pijani ste in kako ste ostudni in bedasti!«

»Ni mogoče, oprostite!« Zapletel se mu je jezik, zastokal je in se namah streznil v razburjeni boleti.

Preko ceste je hitela gospodična drobnih korakov. Registrator je stopil naglo za njo. Morda ga je napačno razumela, ali pa ji je rekel kaj nerodnega,

zabeležijo hudi spopadi civilnega prebivalstva z vojaškimi oblastmi, pri katerih je bilo na obeh straneh mrtvih in ranjenih.

Dokumenti italij. svobode! Glavne- ga urednika »Edinosti« M. Cotiča so aretirali in imeli 8 in pol ure v zaporu, ker je z nekim finančnim uslužbencem v navzočnosti italijanskega brigadirja govoril slovensko.

Zunajni minister dr. Trumbić se je mudil v Luzernu in je imel sestanke z Lloyd Georgem in Giolittim. Iz Beograda pa je dobil poziv, da se vrne v domovino.

Pokrajinska vlada v Dalmaciji ostane na svojem mestu, ker demisijski predsednika dr. Krstelja ni bila sprejeta.

Pri občinskih volitvah v Srbiji so dobili od 106 mest demokrati 48, relativno večino; radikalec so dobili 28, komunisti 12 mest. Ostala mesta so velila deloma sporazumno listo radikalcev in demokratov (10), deloma nevtralne kandidatne liste itd.

Komunistični občinski zastop v Beogradu je glasom novejših poročil razpuščen in bodo razpisane nove volitve.

Radikalni uradniki — falzifikatorji. Iz Beograda poročajo, da so razni radikalni srezki in okružni načelniki pošiljali iz svojih okrajev o izidih občinskih volitev povsem potvorne podatke. Zato je minister za notranje zadeve uvedel revizijo vseh uradnih podatkov. Iz popolnoma nepristranskih zasebnih poročil je razvidno, da so demokrati izišli iz občinskih volitev v Srbiji kot relativno daleko najmočnejša stranka.

Poljska izjava. Na noto Amerike poljski vladi, naj se izjavi, ali misli vnovč pridirati v rusko ozemlje, je poljska vlada odgovorila, da se njena protiofenziva ne bo spremenila v napadalno vojno.

Sovjetska republika v Galiciji s sedežem v Stanislavovu je proglašena.

V Rumuniji je odstopila vlada generala Avarescu in namerava sestaviti novo vlado socialist Florescu.

Iz sovjetske Rusije. Poročajo o jako trdovratnih bojih v Galiciji in drugod na rusko-poljski fronti. General Wrangel javlja osvojitve Novorosijska in Jakaterinoslava. Vsled porazov rdeče armade se pojavlja po Rusiji močno gibanje proti sedanjemu režimu, posebno v Petrogradu in Moskvi se čuti odpor proti Ljenu in Trockemu. Poljski delegati so odpotovali iz Minska. Ruski delegati so izjavili, da ruski pogoji niso neizpremenljivi.

Splošna mobilizacija v Rusiji je odrejena in se vrši, kakor poročajo boljše-viški viri, uspešno.

Balkanska zveza. Iz Bukarešte prihaja poročilo, da je romunski kralj Ferdinand namenjen posetiti Beograd v svrhu ustanovitve balkanske zveze.

Iz Korotana.

Kedaj bo plebiscit na Koroškem? Iz Celovca poročajo: Plebiscitna komisija je določila kot dan plebiscita v coni A 10. oktober.

Italijansko vojaštvo zopet na Koroškem. Iz Jesenic prihaja poročilo, da so Italijani poslali zopet veliko vojaštva na Koroško, zlasti v Belajk in Celovec.

kar ni nameraval. Morda misli, da se on norčuje in niti ne ve, da je govoril vso sveto resnico. To vse bi se še dalo morda popraviti.

Tedaj ji je prišel nekdo naproti in segla sta si v roke. Lapuhu je zakrvavelo srce in napel je oči. To je bil tisti hudobni študent Brlogar. Tudi ta je opazil registratorja in se mu divje zarežal že oddaleč.

In tedaj je vzvalovala Lapuhu vsa kri, kar je je premoglo slabotno telo. Razdraženo so pogledale njegove drobne oči, ki so bile drugače vedno plahe in ponižne. Kar je storil takrat, mu ne bi prisodil nihče, ki je poznal gosp. Lapuha. Gotovo je, da niti sam ni vedel, kaj dela.

Kriknil je in dvignil obe roki: »Proč odtod, domov pojdi! Ni treba, da zvečer zalezuješ poštene gospodične. Lump!«

Zamahnil je s pestjo in ž njo zadel študentovo ramo. Fanika je prestrašena zbežala v stransko ulico.

Takrat pa je padla koščena roka Lapuhu na nos. Njegov klobuk je odletel v

Novo nasilje plebiscitne komisije na Koroškem. Iz Koroške poročajo, da plebiscitna komisija skuša tolmačiti besedilo senžernenske mirovne pogodbe na način, ki bi omogočil tudi raznim Celovčanom in drugim prebivalcem cone B glasovanje v coni A. To tolmačenje je brezstidno kršenje mirovne pogodbe in upamo, da si naša vlada vsaj tega ne bo pustila dopasti.

Mariborske novice.

Čudne ententne komisije! Človek bi včasih skoraj rekel, naj jih vse — vrag vzame. Sedaj zopet poročajo iz Maribora o razmejitveni komisiji, da se je postavila na stališče, da sme mirovno pogodbo tolmačiti tudi na ta način, da lahko potegne mejo tudi južno od Mure. — Vsled protesta naše vlade na vrhovni svet ne bo komisija, dokler se ne reši to načelno vprašanje, nadaljevala svojega dela.

Dijaški dom v Mariboru išče prefekta. Opozarjamo zlasti naše akademike, ki morejo študirati, ne da bi posejali predavanja, ker bi imeli poleg službe zato dovolj prilike. Dobe celotno oskrbo in plačo po dogovoru.

Avstrijsko-jugoslovenska pogajanja za štajersko mejo? Iz Maribora poročajo, da je komisija sklenila, naj bi se med našimi in avstrijskimi delegati vršila direktna pogajanja za mejno črto na Štajerskem. Oboji delegati so se že sestali; upati je na ugoden uspeh za naše zahteve.

Zborovanje slovenskega učitelstva v Mariboru se je vršilo 28. avg. Zbrala se je delegacija Zaveza jugoslov. učit. društev. Od vseh strani slovenske zemlje se je zbralo toliko pionirjev narodne prosvete, da je bila velika dvorana Narodnega doma natlačena. Predsednik Luka Jelenc je pozdravil zborovalce in podal pregled organizacije učitelstva, ki šteje v Udruženju jugoslovanskih učiteljev nad 1600 članov. V imenu Sokolskega Saveza je pozdravil zborovalce prof. dr. Pivko, v imenu ministra prosvete pa minister dr. V. Kukovec.

Celjske novice.

Osebnostna vest. Za sekundarija na medicinskem oddelku tukajšnje javne bolnišnice je imenovan g. dr. Janko Rak iz Loč pri Konjicah.

Celje. Pišejo nam: Takozvani Kapucinski most je v takem obupnem stanju, da zbuja ne le pozornost, temveč pomeni že naravnost nevarnost za pasante. Opozarjamo nujno mestni urad, da ne odlašaja dalje vsaj z najnujnejšim popravilom.

Zanimivega predsednika ima stanovanjski svet v Celju. On — klerikalni agent dr. Ogrizek — je namreč obenem advokat in kdor pride k njemu v pisarno vprašat za pojasnila v kaki stanovanjski zadevi, mu zaračuna za to 20 K. Seveda, marsikateri rad žrtvuje 20 K in še več, če upa, da bo na tak način morda deležen kake večje ugodnosti in pa tudi v prepiranju, da ga bo poprej našel kot odvetnika v njegovi pisarni nego kot predsednika stan. sosveta v stanovanjskem uradu. Toda te korupcije mora biti konec. Stanovanjsko vprašanje je danes

steno, se zakotalil čez tlak in obležal v luži. Kri se mu je vtila iz nosa čez lice, glasno je zasopel in študent ga je zgrabil okoli vratu in potisnil na tla. Pobral se je, ko študenta že ni bilo nikjer več in tudi Fanike ne. Po vsem telesu je čutil mokroto in zobje so mu škepetali. Poiskal je blatni klobuk in tiščal robec na nos, da ustavi kri.

Kakor brez uma je divjal skozi mesto. Kam in kaj hoče, tega ni znal. Zdelo se mu je, da se godi vse to v strašnih, mučnih sanjah. Resničnosti vse velike sramote ni mogel obsesi takoj. Še le polagoma je prihajalo spoznanje, da je zanj končano vse, kar je sanjal in upal.

Govorica o njegovi sramoti pojde po vsem mestu. Tudi v uradu se mu bodo smejali in rogali v obraz. Navsezadnje lahko še službo izgubi.

Spomnil se je romana, ki ga je čital pred leti. Njegov junak se je ustrlel, ker ga njegova oboževanka ni marala in je drugega ljubila. In bil je prepričan, da mora tudi on storiti tako in še nocoj. Tedaj bo rešen vseh neznosnih misli, ki se besne zagajajo vani. (Konec prih.)

bolj zavoženo kot kedaj poprej, dr. Ogri-
zek nastopa popolnoma samolastno in iz-
vršuje svoje lastne ukrepe brez vednosti
vodje stanovanjskega urada.

Od pošte. Za poštnega oficijala v
Celju je imenovan asistent Al. Jagodič.

Dijaška kuhinja v Celju je spre-
jela od g. Heberle, hotel Balkan, za
podeljeno licenco 400 K; nadalje so
darovali g. dr. Červinka, zdravnik na
Polzeli mesto venca umrlemu g. J.
Hiberniku, kanoniku v Braslovčah
200 K in pisarna g. odvetnika Erhar-
tiča v neki kazenski zadevi 40 K.

Na sokolskem zletu v Mariboru
je bilo Celje zelo častno zastopano.
Pohitelo je tja neke naše vrlo sokolst-
vo, ki letos doprinese za sokolske
prireditve naravnost neverjetne žrtve,
ampak tudi odlično število ostalega
občinstva. Saj menda skoro ni bilo
napredne rodbine v Celju, ki bi ne bila
poslala vsaj po enega zastopnika, ne-
katere so bili zastopane polnoštevilno.

Samopomoč v Celju deli sladkor
za vse člane, kakor tudi celo drugo
aprovizacijo.

Vojni invalidi in vdove! Poverjeni-
štvo Celje (Org. voj. in. za Slovenijo)
vabi vse člane na izvanredni občni zbor
v nedeljo, dne 5. sept. 1920 v hotelu Uni-
on (Celje). Vsakega člana je dolžnost, da
se udeleži. — Odbor.

Sokolstvo.

Sokol v Šoštanju priredi v ne-
deljo 5. sept. ob treh pop. na glavnem
trgu v Šoštanju javno telovadbo, nakar
se vrši ljudska veselica na vrtu hotela
»Jugoslavije«. Večerni vlak vozi proti
Celju ob 10. uri. Bratska društva pro-
simo, da nam vrnejo polnoštevilno naše
posete, ki smo jih vršili v znamenju
bratstva in spoštovanosti za sokolsko
misel, Zdravo!

»Sokol« v Brežicah priredi v ne-
deljo 5. septembra t. l. na vrtu Narod-
nega doma v Brežicah javno telovadbo.
Po telovadbi ljudska veselica. Narodno
občinstvo iz Brežic in okolice naj z
obilno udeležbo dokaže, da ve ceniti
sokolsko delo. K udeležbi so vabljena
tudi sosedna bratska društva. Odbor.

Braslovški »Sokol« se zahvaljuje
vsem, ki so pripomogli do lepega uspeha
prireditve javne telovadbe in veselice, v
prvi vrsti g. Fr. Rojniku, posestniku v
Sp. Gorčah za prepustitev krasnega pro-
stora. Zahvaljuje se nadalje vsem so-
kolskim društvom, posebno iz Celja,
Žalca, Polzele, Šoštanja in Vranskega,
ki so pripomogli k lepo uspeli telo-
vadbi. Posebna zahvala gre pa vsem
cenjenim damam in gospodičnam za
njihovo požrtvovalno in nesebično delo
v šotorih in sploh vsem, ki so sli z
darili ali na drug način pripomogli, da
je slavnost uspela v vsakem oziru za-
dovoljivo. Braslovški prostov. požarni
brambi se zahvaljujemo za posojilo po-
trebnega gradiva.

»Sokolski Glasnik« št. 8. prinaša
članek dr. L. Popovića o 7. češkem
vsesokolskem zletu v Pragi; dalje po-
ziv »Sokolstvu« starešinstva Sokol-
skega Saveza SHS v Ljubljani radi
zleta v Mariboru; program maribor-
skega zleta združenega z glavno skup-
ščino Saveza, dne 29. avg.; poročilo o
zletu župe Bačke v Somboru itd. Vse-
bina sokolskega glasila je zanimiva in
je potrebno, da se zanimajo zanj tudi
oni narodni krogi, ki ne sodelujejo v
sokolstvu dejansko, ki pa s sokolstvom
simpatizirajo.

DNEVNE NOVICE.

Obrtniški kongres v Celju. Vabila
za kongres načelnikov vseh slovenskih
obrnih zadrug in obrtnih društev, ki se
vrši v Celju dne 5. septembra 1920, so
razposlana in obsegajo sledeči dnevni
red: 1. Reorganizacija obrtnih zadrug in
obrnih društev. 2. Organizacija obrtnih
kreditnih zavodov. 3. Organizacija obrtnih
nakupovalnih in prodajnih zadrug. 4.
Obrtno šolstvo. 5. Obrtno časopisje. 6.
Socijalne naprave. 7. Trgovska in obrt-
na zbornica. 8. Carina, uvoz in izvoz. 9.
Ovire v tuzemskem prometu. 10. Suš-
marstvo. 11. Delavni čas. 12. Slučajnosti.
Udeležbo pri banketu, ki se vrši ob 2. uri
popoldne v restavracijskih prostorih Na-
rodnega doma, je treba prijaviti ustmeno
ali pismeno pripravljalnemu odboru do
31. tm. Člani pripravljalnega odbora so
gospodje Rebek Ivan, Mastnak Ivan,

Kolšek Martin in Tajšek Franjo, vsi v
Celju.

Za 30.000 je padlo v minolem
letu število članov Mohorjeve družbe.
Poreče kdo: izgubili smo Primorje.
Dejansko pa je padlo število v ta-
mošnjih škofijah le za 12.000, vse
ostalo pa v Ljubljanski, Lavantinski
in Krški škofiji. To da misliti in je
znak, da se mora družba preosnovati
iz bratovštine v kulturno organizacijo.

Znak naše mlačnosti je dejstvo,
da Narodni svet za Koroško na svoj
javni poziv doslej ni dobil niti enega
kolesa na razpolago za plebiscitno
agitacijo. Nemci pa zbirajo Andrej
Hoferjev fond v ta namen. Südmarka
žrtvuje ogromne svote in nemški bo-
gataši tekmujejo v darovanju. Res niti
vredni nismo, da dobimo Koroško, mi
materijalistični egoisti izven Koroške!

Komunistov v Jugoslaviji je po
poročilih, ki prihajajo iz komunističnih
krogov, krog 50.000 (organiziranih),
od teh 15.000 v Sloveniji.

200 malih stanovanj bo zgradila
zagrebška mestna občina, da odpomore
stanovanjski bedi.

Francoski maršal Joffre (Žofr.),
slavni zmagovalac ob Marni, se je pe-
ljal 28. avg. iz Beograda skozi Ljub-
ljano, kjer ga je zanimalo zlasti So-
kolstvo, ki je odhajalo na mariborski
zlet.

Tobačna trafika v Žetalah št. 9
je razpisana potom javnega natečaja
do 30. septembra 1920. Enoletni kosmati
dobiček je znašal 8.152 K 90 v. Polo-
žiti se mora, predno se ponudba izroči,
800 K jamščine.

Dopisi.

Laško. Zagovor g. Panyja glede ob-
iska gostilne Henke je slab. Radi skrajno
izživajočega nemškutarskega vedenja g.
Henkeja, sklenil je odbor Sokola, da se
njegove gostilne ne poseča. To se je raz-
glasilo in javno govorilo po Laškem ter
je pisalo o tem sklepu tudi naše časopis-
je. Dobili smo dopise od raznih strani,
kakor Celje, Trbovlje i. dr., v katerih se
je pozdravilo bojkotni sklep in nam ob-
ljubilo podporo. Takrat, ko so g. Pany in
mnogi drugi naši gospodje-domačini, ki
ne morejo pozabiti svojih tesnih vezi z
nemškutarstvom, in novinci, ki so ob
prihodu trkali ob svojo narodnost in mu-
čenstvo — posedali ostentativno pred
H. ter junaka izjavljali, da jim nihče ne
bo predpisoval, kam smejo hoditi, takrat
sta prišla dva višja vladna dostojanstve-
nika v Laško, eden iz Beograda, drugi iz
Ljubljane. Ko so jih naši hrvatski rodo-
ljubi hoteli peljati k Henkeju, se je go-
spod iz Ljubljane temu uprl in izjavil, da
ne gre v gostilno, ki je domačini Slove-
nci ne posečajo. Ako je torej bilo to zna-
no v Ljubljani, vedel bi o tem lahko tudi
g. P. in njegovi tovariši pri H. Naša od-
ločnost in narodnost sta pač taki, da se
često ne more strinjati z od g. P. za-
željeno koncilijantnostjo, ki pri naših
bratih Hrvatih zlasti v občevarju z nem-
škutarjo presega z našega narodnega
stališča dovoljene meje.

Iz Sv. Pavla pri Preboldu. Novo-
ustanovljeno prostovoljno gasilno dru-
štvo v Sv. Lovrencu priredi dne 8. sept.
ob 3. uri popoldne veliko vrtno veselico
na vrtu g. podnačelnika Kupec Matevža.
Svira polnoštevilna zabukovska godba
na pihala. Sodeluje tudi nekdanji Šmi-
dov oktet pod vodstvom g. F. Zupanca.
Ker se čisti dobiček porabi za nabavo
novega orodja, se priporočamo za obil-
en obisk ob blizu in daleč. — Sosedna
društva prosimo, naj se na našo priredi-
tev ozirajo. — Odbor. (k 2)

Mozirje. Na občnem zboru naše
kmetijske podružnice so zmagali skupaj
zbožnanj klerikalci, katerim sta pomaga-
la znana politika od Nazarij oziroma Re-
čice. Za delegata si res niso mogli boljše-
ga izvoliti kakor je župnik Krošelj. Nje-
govo gospodarstvo je najboljši zgled, ka-
ko se ne sme gospodariti. Nobeden kmet
še dozda nj klal zdrave breje prasice,
pač pa je naš župnik pustil to storiti. Ži-
vijo, kmet Krošelj!

Bočna. V nedeljo 22. tm. je dr. Ogri-
zek, klerikalni odvetnik v Celju, ustano-
vil podružnico Kmečke zveze. Na shod,
ki je bil na tistem prireditvi, je prišlo do
50 ljudi, seve največ žensk in otrok. V
odbor so bili izvoljeni tudi nekateri ne-
navzoči pristaši demokratske stranke.
Radovedni smo, če sprejmejo to dvom-
ljivo čast. Vsekakor se bode moralo po-
litično ozračje očistiti. Naši vrli fantje so

prepozno zvedeli o shodu, sicer bi se kle-
rikalnemu hujšaku dr. Ogrižeku ne go-
dilo dobro. Povemo pa že danes, da bo-
demo skrbno pazili na osebe, ki so pri
nas začele s klerikalno hujškarijo.

Iz gornjegrajskega okraja. Dne 17.
tm. se je vršila glavna skupščina okraj-
nega zastopa, v kateri se je izvolil na-
mesto odstopivšega načelnika dekana
Dekortija veleposestnik Martin Zidar v
Šmartnem, namesto odstopivšega odbor-
nika župnika Ferme veleposestnik Josip
Praznik, pd. Govek v Kokarjih in name-
sto umrlega odbornika Antona Turnšeka
pa ljubenski neraskutar Ignac Flu-
dernik, pd. Lužek. Volitev zadnjega jas-
no kaže, da naši okrajni zastopniki ni-
majo nič narodnega čuta. Še nekaj mora-
mo posebej poudarjati. Nekaj let sem so
klerikalci strastno agitirali, da so dobili
okrajni zastop v svojo pest. Sedaj, ko bi
morali pokazati nesebično delovanje za
občni blagor, pa so pokazali vsvo svojo
nevednost in nezmožnost. Vse okrajne
ceste in mostovi so v škandaloznem sta-
nju, vrh tega pa še pol milijona vojnega
posojila. Med vojsko se ni skoraj nič de-
lalo. Z veliko bojznostjo zremo v bodo-
čnost, če pomislimo, koliko denarja bode
stala zgradba novih mostov in popravilo
cest, čemur bi se bil lahko okrajni zastop
izognil, ako bi delal pravočasno. Kako
pogubonosno je tako klerikalno zavlače-
vanje in varčevanje, nam jasno dokazuje
delovanje klerikalnega matadorja na Re-
čici. Ta zagrizeni možicelj je kot načel-
nik okrajnega šolskega sveta na Rečici
zavlačeval napravo novega plota pri
šolskem vrtu skozi šest let. Zdaj bode
plot stal najmanj 5000 kron, pred šestimi
leti pa bi veljal komaj 500 kron. Kdo ima
od tega škodo, ali ne občina? Iste raz-
mere so tudi pri okrajnem zastopu. Žu-
pniki imajo navadno dober nos, kadar kaj
smrdi. Zato sta župnika Ferme in Dekor-
ti rajši odložila svoji častni mestu, da ji-
ma ne bode treba dajati odgovora za nju-
no lehkomišelnost nedelavnost. Kdor hoče
v javnosti nositi čast, ta mora tudi nese-
bično delovati za javni blagor. To je nje-
gova prokleta dolžnost. — Od novega na-
čelnika in spopolnjenega okrajnega od-
bora pričakujemo, da bode sčasoma
spravil zavožen voz v pravi tir in uredil
okrajno gospodarstvo. Pri tem pa se naj
ozira na potrebe celega okraja, ne morda
samo Zadrecke doline.

Ljubno. V zgornji Savinjski dolini,
nekaj imenovan štajerski Švici, se raz-
prostira naš prijazni trg Ljubno. Prebi-
valci so večinoma kmetovalci in lesni tr-
govci. Hiše kažejo lice prav kmečkega
trga, ljudstvo ne pozna posvetnosti, rav-
na se in živi po starih šegah, katere so
menda imeli že pred stoletji naši praded-
je. Razven šole, občine in orožništva ni
v trgu nobenih obasti. Že lansko leto se
je v tem trgu pojavila nalezljiva bolezen
griža, katera je zahtevala mnogo žrtev.
Pograbila je najodličnejše gospodarje in
gospodinj v najlepši starosti, zahteva-
la je obilo mladega življenja. Odpomoči
ni bilo, ljudstvo si je samo pomagalo,
kakor je znalo in vedelo, čakali so narav-
ne pomoči. Nastopila je zima, griža je
prenehala. Kakor lansko leto, tako se je
zopet pojavila in razširila letos še mnogo
hujše ta strupena pijavka, ki zahteva
dan za dnevom mnogo žrtev. Mnogokrat
ležijo na mrtvaškem odru na dan po 3
do 5 oseb, a vkljub temu ne vidi naša
oblast potrebe, ukreniti, da se razširja-
nje te kužne bolezni vsaj malo omeji in
zabranj. Prebivalci zavživajo surovo,
še ne popolnoma zrelo sadje tako, kakor
v zdravih dnevih, obiskujejo bolnike in
sedijo po stari šegi cele noči pri mrliču.
Mrliča pokopljejo ali pa odnesejo še le
drugi dan, mesto, da bi se to zgodilo ta-
koj, kakor previdnost zahteva. Zdravni-
ka nimajo nobenega, nihče jih ne zdravi,
zdravil nimajo in tako se zdravijo, kakor
znajo in vedo. Najbližji zdravnik je gosp.
dr. Goričar v Mozirju, odstranjen 15 km
od okuženega trga, kateri pride enkrat
na teden za eno uro na Ljubno. Razum-
ljivo, saj mu ogromni okoliš, ki ga mora
obdelati, tudi več ne pripušča. Gotovo
pa je, da se ljudstvo oziroma bolniki ne
ravna po njegovih navodilih in nasve-
tih in rajši uporabljajo sredstva starih
babnic, kakor pa zdravila, ki bi pomaga-
la in zatrla to težko bolezen. Še bolj ču-
dno pa je, da nima občina izolirne hiše,
kar bi moralo v takšnih slučajih v vsaki
občini biti. Morda upajo krščanski občin-
ski možje, da jim pošlje takšna sredstva
Vsegamogočni. Tudi trg še do danes ni
kontumaciran, ljudje prihajajo in odhaja-

jo, kakor da bi ne bilo na Ljubnem nič-
esar, da je vse po starem, vse zdravo. Na
ta način prenašajo bolezen in ogrožajo s
tem ne samo sosedne, temveč tudi dru-
ge kraje. Kolikor je iz navedenih vrstic
razvidno, je razširjanje te kužne bolezni
krivo ne samo ljudstvo, ampak v prvi
vrsti okrajno glavarstvo, v drugi vrsti pa
občina sama, ker ne stori družega, kakor
da prilep na vrata, kjer leži bolnik, na-
pis, da je isti bolan na griži, akoravno
občina ni sigurna, da odgovarja resnici.
Dolžnost politične in zdravstvene oblasti
bi že zdavnaj bila ta, da dodeli v ta kraj
začasno zdravnika, kontumacira kraj,
nadzoruje in zdravi bolnike ter skuša za-
treti razširjenje te kužne bolezni —
griže.

Mozirje. Nedeljo, 22. t. m. je bil
za Mozirje kritičen dan prve vrste.
Klerikalci so slavili svoje orgije. Zmaga
v kmetijski podružnici, ustanovitev
novega konsuma, zberovanje kmečke
zveze, to niso mačkine sojze. Vsi črni
elementi so bili na delu. Čudimo se le,
da sta dva trgovca pomagala pri usta-
novitvi mozirskega konsuma, ki bode
vendar delal njenemu svaku konku-
renci. Kaj je žlahta? Raztrgana plahta.

TRGOVINA, OBRT IN NA- RODNO GOSPODARSTVO.

H M E L J.

Zatec, dne 25. 8. 1920. Tu še ni
pojasnjen semenjski položaj, ker trgovci
čakaajo, kaj bo čehoslov. vlada določila
glede izvoza hmelja; za sedaj se pla-
čuje vsekozi po 3000 K č. za 50 kg
[t. j. 10.500 K (naših) za 100 kg.] Na
semenju v Nürnbergu je čvrsta kup-
čija po 2300 — 3000 mark za 50 kg
[t. j. 9200 — 12.000 K (naših) za
100 kg.]

Zaveza hmelj. društev

**Obvezni polletni podkovski te-
čaj** na državni podkovski šoli se
prične dne 1. oktobra t. l. Za vstop v
tečaj je vložiti na vodstvo podkovske
šole v Ljubljani do 20. septembra t. l.
prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in
krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje
šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo,
5. ubožni list in 6. naravstveno spri-
čevalo. Pouk v podkovski šoli je brez-
plačen; učenci dobivajo redno državne
podpore ter imajo prosto stanovanje
v zavodu, skrbeti pa morajo sami za
hrano in potrebne učne knjige. Poleg
podkovstva se poučuje ogledovanje
klavne živine in mesa. Vodstvo državne
podkovske šole v Ljubljani.

Delniška pivovarna »Union« zviša
obratno glavnicu od 3 na 6 milijonov
kron.

O slabi žetvi poročajo iz Francije.
Skupno žetev cenijo na 51 milijonov
stotov žita, tako da mora dokupiti še
35. mil. stotov moke. Tudi v Rusiji
je žetev le srednje dobra. V Rumuniji
je žetev še precej dobra in se bo lahko
izvažalo, pa le ječmen (100.000 vagonov)
in oves (60.000 vagonov).

Žitna trgovina v Novem Sadu
je v krizi. Cene so visoke, zunanja
tržišča so veliko cenejša nego naša.
Čehoslovaška in Avstrija sta stornirali
več zaključkov in kupili blago raje na
Bolgarskem in v Rumuniji, kjer je za
20% cenejše.

Tržne cene v Zagrebu. Pšenica 680
do 750, koruza 280 do 340, ječmen
340, oves 190 do 220, fižol 420 do
460 K za 100 kg; svinje 20 do 22
(žive teže), teleta 18 do 20 (žive teže),
govedo 12 do 15 (žive teže), mast 34
do 36 K za 1 kg.

Griža in kako se je obvarujemo.

Griža je nalezljiva bolezen, katero
povzročujejo bakterije. Pojavi se največ-
krat z bolečinami v trebuhu in močno
drisko. Človeški odpadki so pričetkom
brez vsakih izvanrednih prinesov, čez
nekaj dni se pa pojavi v odpadkih sluz-
sta tvarina, katera postane ali takoj ali
čez nekaj dni več ali manj pomešana s
krvjo. Vzrok sluze in krvi v blatu so ob-
širna ulijesa v debelem črevesu. Driska
trpi skoro do dva tedna; bolnik mora iti
dnevno 20 do 40 krat na strani.

Pri griži je v prvi vrsti potrebno, da
se bolniku uredi hrana. Uživati mora sa-
mo tekočo hrano, katera donša njego-
vemu oslabilnemu telesu dovolj moči.
To so: krepke juhe, lahka močnata jedi-
la, cacao, čokolada. Varovati se mora

pa vseh težkih jedil in pijač, katera vsebujejo kisline, sadja in vseh močnih dišav; tudi jajca niso priporočljiva. Kot pijačo naj se daje bolnikom lahke čaje z malo količino konjaka. Na trebuh naj se jim poklada tople obkladke.

V vsakem slučaju naj se pa pokliče k bolniku zdravnik, kateri bo najbolje vedel razsoditi, kako in s kom se ga mora hraniti in lečiti. Ker je griža nalezljiva bolezen, je pa v prvi vrsti potrebno, da se vsakdo obvaruje okuženja z povzročevalci griže. V to svrhu se priporoča vsakemu sledeče:

Vsakdo mora paziti na kolikor mogoče osebno snago. Osobito naj si vsakdo, vsaj predno začne jesti, dobro umije roke, istotako naj se umivajo roke redno, ko se pride iz stranišča. Varovati se moramo tudi na ta način, da ne uživamo nobenih jedil, na katerih se drže povzročitelji griže. V prvi vrsti je omeniti tukaj sadje in salata.

Nikdo naj ne zahaja v take hiše, kjer se nahaja kak bolnik, ki trpi za grižo, kajti vsako tako hišo se mora smatrati celo za okuženo.

Ako pa kdo oboli za grižo, se ga mora takoj izolirati tako, da ne more nihče priti z njim v dotiko, kakor samo oseba, katera mu streže. Da tudi ta oseba ne oboli, mora ista z največjo skrbnostjo paziti na to, da ima vedno snažne roke in snažno obleko. Predno zapusti bolniško sobo, si mora roke dobro v razkuževalni tekočini umiti in sleči vrhno obleko, v kateri streže bolniku. Vsi predmeti, kateri pridejo z bolnikom v dotiko, se morajo takoj po uporabi dobro razkužiti in sicer trdi predmeti naj se prekuhajo, perilo in obleko naj se pa položi pred pranjem za več ur v razkuževalno tekočino.

Ker se nahajajo povzročitelji griže v človeškem blatu, je treba vedno blato pred izlivom v stranišče dobro razkužiti na ta način, da se mu primeša apnena voda ali pa kaka druga močna razkuževalna raztopina. Bolnikova soba se mora vedno snažiti in večkrat izmiti vsi predmeti v njej z razkuževalno tekočino. Istotako je treba stranišče vedno snažiti in izmivati z razkuževalno tekočino. V stranišče naj se vlije vsak dan par škalov apnene vode. Osobito stanovanjem okužene hiše se mora priporočati, da uživajo samo prekuhana jedila in ako nimajo popolnoma neoporečene vode na razpolago, da pijejo samo prekuhano vodo.

Kadar bolnik ozdravi, se morajo vsi predmeti, kateri so prišli z njim v dotiko, bolniška soba in stranišče še enkrat dobro razkužiti.

Razkuževalne snovi si pripravimo na sledeči način: 1. Apnena voda. En del živega apna se zmeša s štirimi deli vode. 2. Karbolova ali lizolova voda. Na en liter vode se dobro zmeša 50 gramov lizola ali karbola.

Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro v Ljubljani, dne 26. avgusta 1920.

Zadnja poročila.

Regentovo potovanje v Bosno.

Beograd, 30. avg. Regent obišče Bosno in Hercegovino službeno v drugi polovici septembra.

Formiranje občin v Bosni in Hercegovini.

Beograd, 30. avg. Minister za notranje zadeve je odredil, da se v Bosni in Hercegovini naj čimprej izvrši formacija občin, da čimprej pride do občinskih volitev. Po Bosni pride na vrsto Vojvodina.

Žetev državnih posestev za vojnega ministra.

Beograd, 30. avg. Finančni minister je odredil, da se vsa letošnja žetev na državnih posestvih proda vojnemu ministrstvu.

Nove občinske volitve v Beogradu.

Beograd, 30. avg. Včeraj ob 16. uri je imel stari občinski odbor sejo, v kateri je sklenil podati ostavko. Ker v sledečih pogajanjih ni prišlo do sporazuma, se razpišejo v kratkem nove občinske volitve.

Konferenca železniških uprav.

Beograd, 29. avg. Septembra se vrši v Bernu konferenca zastopnikov železniških uprav vse Evrope. Obravnavalo se bo v prvi vrsti vprašanje prehoda železnic oz. vlakov iz ene države v drugo.

Državna železnica odplačuje.

Ljubljana, 30. avg. Obratno ravnateljstvo južne železnice objavlja dodatno k zadnjemu poročilu: Ker je državna železnica poravnala le del dolga, je južna železnica odredila, da stopijo njene odredbe glede prevzemanja blaga na njenih postajah za drž. železnico v veljavo še le 15. septembra.

RAZNE VESTI.

Trocki obsoja generale na smrt! Kakor poročajo iz Stokholma, je dal Trocki po prekomernem sodu ustreliti 17 generalov in 52 štabnih oficirjev, ker so zakrivil poraz rdečih armad proti Poljakom in generalu Wranglu. Baje je med ustreljenimi tudi general Brusilov. (Odkrito povedano, tej vesti ne verjamemo, že zato ne, ker je Brusilov po dozdajnih vesteh, ki prihajajo iz kalnega stokholmskega vira, bil že najmanj petkrat ustreljen! Op. ur.)

Člani italijanske komisije na Dunaju — valutni verižniki. Zaradi udeležbe pri velikem valutnem veriženju so zaprli tudi 3 člane reparacijske komisije na Dunaju, Italijane grofa Areseja, poročnika Esposito in korporala Platea. Pri aretiranih so dobili 6 milijonov lir in še drugih valut v vrednosti več milijonov kron. Drago zaljubljeno pismo Lepa in bogata ameriška vdova je pisala nekemu poročenemu gospodu zaljubljenemu pismo: »Srce moje, pogledaj v mojo dušo in čitaj v njej samo ono, česar se ti ne upam pisati.« Gospod je moral tožiti, ker je žena njegova čitala pismo. Ameriški zakon kaznuje »odtujevanje ljubezni zakonskega druga« in tako je bila Lepa zaljubljena vdova kaznovana na globo 50.000 dolarjev.

Poceni justica. Pišejo nam iz devete dežele: Tožena je tašča radi razžaljenja časti, ker je svojega zeta zmerjala z besedama »svinja« in »hudič«. Po odvetniku vložena tožba je le par vrstic dolga. Pred obravnavo je tast stvar tako poravnal, da plača on stroške zetovega odvetnika, zet pa odstopi od tožbe. Pri oklicu obravnave gresta oba v sobo, pristopita k sodniku ter mu povesta dogovor. Sodnik to slišavši, zaukaže tastu, da mora 300 kron stroškov plačati in na ugovor, da je preveč, reče: to je zato, ker ne bote kaznovani, drugače bi bilo le 50 K. Zetov odvetnik reče tastu, da je zadovoljen z 270 K in si pusti to svoto takoj izplačati. Obenem pristavi, da bo od tega denarja dal 40 K za dober namen. Vsa stvar je trajala 5 minut. Take stvari si morejo pač samo v deveti deželi privoščiti.

Gostilno v Narodnem domu v Celju

priporoča slavnemu občinstvu najtopleje in si bova prizadevala, da bo vsakdo dobro postrežen z najboljšim pristnim vinom, vedno svežim pivom in okusno prirejenimi gorkimi ali mrzlimi jedili. Na razpolago so vsi slov. časopisi, igralne karte, šah-igra in izvrstna kava. Za seje in zborovanja so lokali zelo pripravljeni. Se priporočata

Karol in Pepca Perc.

Miši, podgane, stene in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se uporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva. kakor: Za poljske miši 10 K, za podgane in miši 10 K, ščurke 10 K, posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura za stene 10 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 6 in 12 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 6 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 6 in 10 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K. Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Janker, Zagreb 37, Petrinjska ulica 3. 465 1-8

Mastin.

Enkrat na teden eno pest. Ob pomanjkanju krme ko se uporabljajo nadomestilna sredstva za krmljenje pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin, dietično sredstvo za živino je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko enkrat poizkusijo in ga ponovno rabijo. 6 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za 1 prašička ali vola. Ako se Mastin pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naročite po pošti, 5 zavojev Mastina K 30:59 poštne prosto na dom. **Mazilo zoper garje** (naftamazilo) uniči pri ljudeh in živini garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Ne smrdi, ne maže perila. 1 lonček 12:50 K. Lekarna **Trnkoci** v Ljubljani. Kranjsko, zraven rotovža. 56 24-21

Razširjajte „Novo Dobo“!

Na prodaj

je pisalni stroj „Erika“, mala blagajna, ledena shramba, kompl. stroj za lesno olje z avtomatom za pakovanje pri 2-1 **Breznik**, Dolgopolje 3. 1164

Meblovana soba

z dvema posteljama in posebnim vodom se išče. Ponudbe na upravništvo. 1165 1

Prva južnoštaj. vinarska zadruga

Celje, Cankarjeva cesta priporoča svoja najboljša domača štajerska pristna vina na **debelo in v buteljkah**. 672 26-2

Naznanilo.

Sl. občinstvu naznanjam, da izdelujem vsakovrstne cementne izdelke. V zalogi imam cementne cevi različne velikosti, nagrobne spomenike in okvirje, brušene in sekane, korita, vence in ližake za vodnjake, plošče za tlak dvojne vrste, cementne strešnike (falzsigel) itd. Prevzamen vsakovrstna betonska dela za grobnice, trotoarje, ograje, manjše betonske stavbe in mostove ter vsa v stroko spadajoča dela.

Maks Lipičnik

izdelovatelj cementnih izdelkov 1140 **Cret pri Celju.** 5-4

Kupi se

okrog 500 kg težek voz, ki vzdrži 2500 kg teže, nadalje rabljene cementne vreče iz juteki vse buje 30-50 kg. Ponudbe na upravništvo lista. 1160 2-2

Išče se v najem prostor za sodavičarsko delavnico

event. s hlevom (štalo), tudi lahko s stanovanjem ozir. se kupi. Lastnik delavnice je tudi lahko družabnik. Ponudbe na upravništvo Nove Dobe. 1091 10-9

Postranski zaslužek.

Išče se strojepisec, ki bi trikrat v tednu (po potrebi tudi večkrat!) bodisi od 2-3 ali od 6-7 ure pop. pomagal proti primerni nagradi v neki pisarni v Celju. Ponudbe na uredništvo »Nove Dobe«.

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v založbi:

Marija Baumgartner 287 156-136 **Gospodsk. ulica 25.** Naročila se izvršujejo točno in solidno.

Pozor! 100-74 Pozor!

vinogradniki in vinočrčci!

V zalogi se nahaja **železni lak** za sodne obroče po zelo ugodni ceni. Ako si jih želite pobarvati, naročite pri tvrdki

Ivan Ravnikar, Celje.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jožin nasl.
Franjo Dolžan
Celje
26 **Kralja Petra cesta 8**
nasproti „Belega vola“ 59
Prevzema vsa v široko spadajoča dela, izvršitev točno in solidno.

Ivan Jazbec

tapetnik, Gaberje stranska cesta od Kina. Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dobra dela. Postrežba točna. — Večkrat tapetniška 1057 mobilija v zalogi. 10-10

Proda se malo posestvo s 3 orali zemlje, hiša, vinograd in gozd. Naslov v upravništvu. 1141 3-2

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav. **Prešernova ul. 15**

„LASTNI DOM“

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%) 401 štiri od sto 156-49

Edina slovenska specialna trgovina z barvami in laki. **Agentura in komisijsko podjetje.**

Iv. Ferlež - Celje
Narodni dom
447 156-48

Trgovina z lesom in drvimi na drobno in debelo. Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.